

היכל הוראה

פסקי דינים * תשובות * הוראות

מבי מדרשא "היכל הוראה" • מיסוד שר ההוראה מרן ה"קנה בשם" זי"ע
בראשות בנו נאב"ד היכל הוראה הגדול רבי משה בראנדסארפער שליט"א
מגדולי פוסקי דורינו ובעל שו"ת היכל הוראה * י"ל ע"י איגוד הרבנים תלמידי "היכל הוראה"

גליון יג * פרשת חקת תשפ"ג

בין כותלי ההיכל

בעל בית דפוס שבבית הדפוס שלו מדפיסים כל מיני שטרות וביניהם גם שטרי כתובה למיניהם, והנה את שטרי הכתובה בדרך כלל מעטרים אותם ואיורים כיאה לשר שכורת ברית בין הבעל והאשה להקמת בית חדש בישראל, ואחד המעצבים הביא לו שטר בו כתב את הכתובה לרוחב הדף והוסיף לה עיטורים והציע לו להדפיס אותה ולהפיץ אותה ברבים, הכתובה החדשה מצאה חן בעיניו והיה בדעתו לסכם עם המציע אלא שברגע האחרון שם לב שהכתובה נכתבה ב"ב שורות כמנהג ישראל בכתבת גט (כמבואר בתו' גיטין ב ד"ה המביא שמנהג ישראל לכתוב הגט ב"ב שורות) והעלה על שולחן ההוראה דהיכל הוראה בפני מורינו הרב שליט"א, אם יש ענין להמנע מלהדפיס הכתובה הנ"ל והורה לו מורינו הרב שליט"א שכדאי ונכון לתקן שמשום סימנא טבא ידפיס הכתובה או בת י"א שורות או בת י"ג שורות, ולא בת י"ב שורות דאין זה סימנא טבא כאמור, והגם שאינו מעיקר הדין אולם כבר מצאנו בלבוש (אבן העזר סי' סו ס"ב) שמוזה הטעם כותבים בשטרי כתובה 'לחודש' ואין כותבין 'לירח' שלא לפתוח פה לשטן דגבי ירח כתיב גירושין דכתיב (דברים לג יד) גרש ירחים וגו', ע"כ. ועיין עוד בספרו שו"ת "היכל הוראה" (ח"א הוראה רכ) שכבר העלה מורינו הרב שליט"א שאלה כזו קדם מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל לפני יותר מעשרים שנה, והסכים עמו ואמר לו שמעיקר הדין אין בזה חשש משום ככל דקפיד קפדינן עימייה ומאן דלא קפיד לא קפדינן עמייה, ומכל מקום אם עדיין לא נערכה החתונה הראוי שיכתבו להם כתובה חדשה.

מתוך שאלות ותשובות שעלו על שולחן ההיכל לפני מורינו הרב שליט"א פסקי דינים

לקבוע טבעת על הדלת המיועד להקיש בה בשבת אם יש בזה משום השמעת קול
הקובע טבעת על דלת ביתו בכדי שישמעו את הדופקים על הדלת, יש בכך משום השמעת קול שנאסרה בשבת, אמנם במקום הדחק - כגון שיוכל לשמוע את הדופקים על דלת ביתו לשאול שאלות בהלכה וכדומה, הרי מותר הדבר, ואין בכך משום השמעת קול מכיון שעיקר קביעת הטבעת אינו לשמוע הקול אלא בכדי לענות לדופקים על הדלת.¹

אשה שלא היו לה נרות להדליק נרות שבת, והדליקה במקומם אור העלקטרי, אם יצאה ידי חובת הדלקת נרות

נראה שבדיעבד יצאה ידי חובת הדלקת נרות שבת כדעת כמה מהאחרונים² שיוצאים ידי חובת הדלקת נרות שבת גם בהדלקת אור העלקטרי, והגם שאין אנו פוסקים כן לכתחילה הלכה למעשה, מכל מקום בדיעבד אפשר לסמוך על דעות אלו. ולכן נראה עוד שודאי אין מקום לקנס שתצטרך להוסיף עוד נר.

אמנם כל זה הוא דוקא אם הדליקה באור הרגיל שבו נמצא אש דולקת, אמנם אם הדליקה באור הפלורוסנט או נורות הלד'ים שבהן אין אש דולקת, נראה שודאי אינה יוצאת ידי חובת הדלקת נרות. אמנם מאידך גיסא, אין עליה חובה להדליק נר נוסף משבת הבאה [כדין מי ששכחה להדליק נרות שבת שעליה להוסיף מעתה ואילך נר נוסף בכל שבת], שהרי סוף סוף אינה אלא אונס³.

אשה שהפסיקה להדליק נרות שבת מחמת שירדה מהדרך רח"ל כשהוזרת בתשובה אם צריכה להדליק נר נוסף על כל שבת שלא הדליקה

פסק הרמ"א (סי' רס"ג) אשר אשה ששכחה להדליק נרות שבת, הרי עליה להוסיף מעתה ואילך נר נוסף בכל שבת. אמנם נראה כי אשה אשר ל"ע ירדה מדרך הישר ופרקה מעליה עול תורה ומצוות, ולפיכך לא הדליקה נרות שבת, הרי שכאשר חוזרת היא בתשובה אינה צריכה להוסיף על מספר הנרות שהדלקה בכל שבת עוד נר על כל שבת ושבת במספר השבתות שלא שמרה שבת רח"ל, מכיון שגזירה זו היתה רק על אשה ששכחה כדי שתמיד תשים לב ולא תחזור על שכחתה ותהא זהירה בכבוד השבת, אבל מי שפרק עול ומחמת זה לא הדליק הרי קודם צריך לתקן עוותו ולשמור שבת כהלכתה וזהו תיקונו אבל במה שמוסיף על הנרות אינו מתקן כלום.⁴

שמייעת שיעורי תורה בארץ ישראל לאחר צאת השבת ממערכת קול הלשון שבאר"ב כששם עדיין שבת

בן חו"ל שנמצא בארץ הקודש וברצונו לשמוע במוצאי שבת שיעורי תורה שמוקלטים בקול הלשון בארצות הברית [שיעורים אלו לא נמצאים במאגר המערכת שבארץ ישראל], בשעה ששם עדיין שבת. הרי מותר לו לעשות כן, אך היינו דוקא כשמערכת של קול הלשון נמצא

1. בתשובה (שו"ת היכל הוראה ח"ג הוראה ל) הוסיף מורינו הרב שליט"א, כי הנה בשנים האחרונות קבע על דלת ביתו טבעת מיוחדת שענדו על הדלת שישמש את השואלים דבר ה' זו הלכה, וזאת מפני אשר הגיעו אליו שבאו שואלים להתלונן על שבאו בש"ק לשאול בהלכה ונקשו בדלת ואף אחד מהמשפחה לא שמע את נקישותיהם, ולכן קבע את הטבעת הנ"ל שבזה יוכלו להקיש בדלת בקול, וכך שומעים היטב שאחד מהכה בפתח הבית.
והנה מבואר בפוסקים שיש בכך משום השמעת קול שנאסרה בשבת, עיין ביאור הלכה (סימן שלח ד"ה האיל) שהביא את דברי התוספות שבת שמתיר להקיש על הדלת בכלי המיוחד לכך, ומצד הביאווה"ל דבמקום הדחק אפשר להקל וע"י סמכתי לקבוע טבעת הקשה זו, מה גם שחוקק עליה מיוחד לשבת ויור"ט כדי שיהיה היכר. ועיין עוד בשו"ת שבת הלוי (ח"ט סימן עט) שכתב דכשהטבעת מיוחדת להקיש בדלת יש להקל בזמניו להשתמש בה במקום הצורך כדין שמקובל להשתמש בימות החול בפנמון חשמלי (עלקטרי) אם כן טבעת זו מיוחדת היא לשימוש בשבתות וי"ט, ולכן אינו דומה למה שאמרו הפוסקים, ומוסיף עוד שיכתב על הטבעת שנועדה לשבת קודש, עכ"ל. ד. ועתה כיון שזקן ההוראה בעל שבת הלוי זצ"ל מתיר בעת הצורך, בוודאי יש לנו על מי לסמוך, ובפרט שהרבה פעמים דפקו על הדלת בענייני פיקוח נפש ובני הבית לא שמעו, לפיכך נראה כי אין לך מצוה גדולה מזו לקבוע מקש הטבעת על הדלת.
עוד הוסיף מורינו הרב שליט"א, שכל מורה הוראה שלא שומעים אצלו הנקישות בדלת צריך לקבוע דבר זה אצל דלתו, ונכון שיהא חקוק עליה מיוחד לשבת ויור"ט כדי שיהא כהר.

2. עיין בשו"ת אחיעזר ח"ד סימן ו' בשם שו"ת בית יצחק יו"ד ח"א סימן ככ.
3. בתשובות היכל הוראה (ח"ג סי' כ"ג) הוסיף מורינו הרב שליט"א שכאן המקום להעיר, שכשיוצאים לנופש בבין הזמנים ובאים למקום שיש ספק אם ישגו שם נרות לש"ק, החכם עיניו בראשו שיקח עמו מביתו נרות כדי שיהיה לאשתו במה להדליק בעש"ק, ואם שכח להכין ואחר כך קודם כניסת השבת לא השיג נרות, ולא היה לאשתו נרות להדלקה, כשישוב לביתו אין אשתו צריכה להוסיף נר בכל שבת מאז והלאה שהרי בשעת ההדלקה זכרה שצריכה להדליק רק שלא היה לה מה להדליק וזה חשיב לאונס שלא גזרו עליו, אלא אם כן שכחה לגמרי בשעת חיוב ההדלקה שצריכה להדליק נרות דבכהאי גוונא כשתשוב לביתה היא צריכה להוסיף נר בכל שבת מאז והלאה.
ועיין בשו"ת שבת הלוי (ח"ה סימן לו) שכתב דכשיש חיוב, שוב השכחה נקרא בטול מצוה וראוי שתוסיף נר, עכ"ל. וכמוכן דכל זה בשכחה דווקא אבל באונס לא חשיב בטול מצוה.

4. כן הורה מורינו הרב שליט"א על דברי מרן בעל הקנה בשם זי"ע, והוסיף מורינו הרב שליט"א עוד את אשר מצא בפנקסו של אביו הגדול מרן בעל הקנה בשם זי"ע (פסק ש"ב) וז"ל: ערש"ק אמור י"ד אייר תשמ"ב לפ"ק.
נשאלתי על דבר מי שנולדו לו תאומים והוסיף עבורם שתי נרות לכבוד שבת עפי' המנהג להוסיף נר אחד לכל ילד וילד - ואחד מהם שבק לן חיים - אם הוא מחוייב עוד להדליק עבורו או לא. והוריתי בפשיטות שישמך במנהג זה להוסיף עוד שתי נרות על מה שנהג להדליק מקודם - וטעמי ונימוקי משום שכיון שכבר קיבל עליו להדליק חיובא עדיין רמיא עליה ולא נפקע ממנו ופשוט הוא.
הנלע"ד כתבתיו וחתמתני שמי, מאיר בראנדסארפער
והוסיף מורינו הרב שליט"א על דברי מרן בעל הקנה בשם זי"ע, כי הנה מה שהביא המנהג שמוסיפין נר לכל ילד וילד אין זה מטעם שאומרים העולם שהוא משום קנס כיון שהולדת לא הדליקה בשבת הראשונה שלאחר הלידה דטעות הוא שהרי אנוסה היא באותה שבת ובאונס לא קנסינו, אלא הטעם הוא כמו שהובא בלקוטי מהרי"ח (ח"ב דף יג ע"ב) שכתב סמך לזה מדברי הגמרא (שבת כג ע"א) דבשכר שמרבין בנרות הוי ליה בנין וחתנין רבנן לכך בכל פעם שיוולד להם בן או בת מרבין בנרות שעל ידי זה יוכלו לבנות וחתנות רבנן. ועיין עוד בשו"ת היכל הוראה (ח"ב הוראה לא) שהביא להנהגת זקנו הגה"צ המקובל ר' שלמה בראנדסארפער זצ"ל בעל שבת יהודה, אבי כבוד מרן רבינו הקנה בשם זי"ע. שהיה רגיל להוסיף לא רק לילדיו אלא שהיה מוסיף לכל אחד מיוצאי חלציו הן הבנים והן הנכדים והנינים עד שהדליק ק"ב נרות מידי שבת בשבתו, וכנראה שעשה כן על פי דברי המורה"ח, ואחר שבני בנים הם כבנים הוסיף להדליק נר גם לכל אחד מיוצאי חלציו שכולם יהיו בכלל הבנין וחתנין רבנן, עיי"ש באורך.

מילי דהוראה

לאחרונה החל שיווק רחב בקרב הציבור החרדי של רובוט לנקיון הבית, דהיינו מכונה ששוטפת ומגקה מאבק את כל הבית ללא התערבות ידנית. הרובוט מופעל על ידי בטריה נטענת, ודרך הפעלתו שעומד הוא בפנינת הבית על גבי מתקן שטמיעין אותו בחשמל, כשמתחיל בפעולתו הוא יורד מהמתקן מעצמו וכשמשלים את פעולתו הוא חוזר מעצמו למקומו ע"י חיישנים.

אחד מרוכשי המכשיר הנ"ל פנה ושאל ב"היכל הוראה", כי היות ויש לו ב"ה משפחה ברוכת ילדים, וגם הוא זוכה לארח על שולחנו אורחים נוספים, ובדרך כלל אחרי כל סעודה הבית מתלכלך, האם ניתן לכוון את הרובוט מערב שבת על ידי שעון שבת כדי שינקה את הבית בין הארוחות או לא.

הורה מוריני הרב שליט"א, שלא יעשה כן מטעם המבואר ברמ"א (סי' רב ס"ה) משום דאושא דמילתא וזילתא דשבתא זזה דומה למה שאסרו להפעיל מכונת כביסה שתחיל לפעול באמצע השבת ע"י שעון שבת, ואינו דומה להפעלת מזגן או מאור חשמלי ע"י שעון שבת.

במקום סגור שלא נמצאים שם אנשים במשך השבת, שהרי אם ישנם אז אנשים הרי שיש לחוש בכך זילותא דשבת, ובפרט בזמנינו שהמערכת פועלת באופן ממוחשב ללא מגע יד אדם.

על זה הדרך, בן חוץ לארץ אשר נמצא כעת בארץ ישראל ומיד לאחר יציאת השבת הוא יוצא לשדה התעופה, ועליו להביא מסמכים כשינחת בחו"ל, אך אין לו אפשרות לקחת אותם עמו, הרי שמותר לו לשלוח אותם למכשיר הפקס שבביתו שבחול"א אף שבשעה זו עדיין לא יצאה השבת במקום שהפקס מתקבל, ועל אף שהוא עושה את הפעולה עבור מטרה שישתמש בה שם, ושם עדיין השבת בעיצומה, מכיון שהמקום שנמצא בו עכשיו כבר יצאה השבת לא חל עליו שום חיוב וההירות מחמת המקום שהוא עכשיו שבת, שהכל תלוי לפי מקומו ושעתו שהוא נמצא ועומד כעת, אך גם זה באופן שביתו ריקן.⁵

5. בשו"ת היכל הוראה (ח"ג הוראה כ"ב) הוסיף מוריני הרב שליט"א עוד, כי הנה אף שבמושכל ראשון היה נראה לי לדמותו לפקס שעליו כבר זך מרן בעל הקנה בשם ז"ע' בתשובה (קנה בשם, ח"ג סימן יד אות ב) שאין לשלוח פקס מא"י לארה"ב אחר שיצאה שבת כששם עדיין שבת מ"מ המעניין שם בגוף התשובה יראה דעיקר הטעם שאסר לעשות כן הוא משום שהישראל המקבל את הפקס בארה"ב משתמש בפקס ומכיון שלמי שהדבר נעשה בשבילו אצלו הוא יום האסור בעשיית מלאכה אסור לו להנות מאותה מלאכה ואף שהשולח את הפקס עושה זאת בהיתר שהרי אצלו כבר יצאה שבת, ואין האיסור על המשלח שהרי הוא ודאי עושה מלאכתו בהיתר, אלא על המקבל שאסור לו ליהנות מהמשלוח.

וזה ודאי חלוק מנדון דידן שהשואל השומע קול הלשון אצלו הוא יום חול ובהיתר הוא מפעילו, ואף אם נחשיב אותו כיצא אריכתא שבהפעלת המערכת כאן הוא מפעיל בכוחו את המערכת בחול"ל מקום שעדיין שבת, מכל מקום אין בכך כלום שהרי לא נתנה תורה לעצים ואבנים ועל המערכת בעצמה אין שום איסור שיעפעל אעפ"י שהמערכת נמצא במקום שעכשיו הוא שבת. ואין לומר שכיון שהמערכת שבחול"ל הוא שלו, נמצא שהמערכת מופעל בשבת, לזה אין לחוש שהרי לא נצטוונו על שבידת כלים כמבואר בשו"ע (אורח חיים רמז ס"ף א').

הלכה והוראה בישראל

פרה אדומה - האם זה הוא האדום שאנחנו מכירים ?

חום עיין רש"י (בראשית ל לב ד"ה חום) וז"ל: שחום דומה לאדום, רוש בלע"ז [אדום] לשון משנה שחמתית ונמצאת לבנה, לענין התבואה, ע"כ. וגם היום בשפה הצרפתית קוראים לאדום "רוש".

וכן אפשר להמחיש את הדבר להתלמידים ביתר שאת, דהנה כאשר מקלפים פירות כגון תפוח או תפוז וכו' אם משהים אותו באוויר קליפתו הלבנה משנה את צבעה לחום [זהה דוגמא שכל ילד יכול לראותה בחוש], ובאמת אין זה חום אלא אדום כמפורש ברש"י סוכה (לה. א) כאהינא סומקא כתמרא אדומה ואף זה אחר שנקלף נהפך לאדומי, ע"כ. וכן כתב ברא"ש (סו. ש) שכל כל הפירות הנקלפין מאדמיים. וכן מצינו במכילתא דרשב"י (פרק טו פסוק א) שמבואר בדבריו שם שצבע זרע הפשתן הוא אדום [על אף שהיום אנו קוראים לצבע זה חום]. הרי להדיא שמה שאנו קוראים אותו בזמנינו חום הוא הנקרא בש"ס ובספרי הקדמונים בשם אדום. וכן מצינו שחום הכונה לאדום ברשב"ם (בבא בתרא פג ב:). שחמתית - אדומה על שם חמה שמאדימתן, ע"כ.

דוגמא מוחשית נוספת שבה יכולים להמחיש לילדים, הוא קליפת הקור"א שהלולב סגור עמו, והקור"א הזה צבעו חום כמו שאנו קוראים בזמנינו, וזה אינו שהרי מבואר בראשונים שכתבו שהקור"א צבעו אדום. כמו שראינו ברש"י (גיטין סט ע"א) שכתב דסומקא דלולבא [האדום שבלולב] הוא דבר הגדל בלולב, וכן הבית יוסף (סימן תרמ"ד נחלקה התימות) כתב על הקור"א וז"ל: אבל אצלו נמצא וכו' כמין דבר אדום בלולב מצד פניו שהוא מחבר שני הוציץ אלו, ע"כ. עוד מצאנו בשו"ע (יור"ד שלג ס"ח) בדיני ראשית הגז שכתב וז"ל: ואם היו שני מינים, כגון גיזה לבנה וגיזה שחומה פ"א אדומה וכו', ע"כ. הרי שקראו למה שאנו קוראים חום בשם אדום. ודע, שמה שאנו קוראים בזמנינו בדורות האחרונים 'אדום' על אדום בהיר, בש"ס ופוסקים לא קראו לו בשם 'אדום', אלא 'אינו אדום' או 'אינו אדום כל כך' כלשון הגמרא (נדה ס"ה א) רבי מאיר אומר וכו' אינו אדום וכו' ועיין במאירי שם שהכוונה שאינו אדום כל כך. ועוד יש להאריך בזה בהרבה ראיות והוא נכון וברור, ואכמ"ל. מכל הנ"ל עולה, דבדורות האחרונים נשתנו השמות האמיתיים של הצבעים כמו שמפורש במשנה ברורה (סי' לב ס"ק קכ"ח) שכתב בשם החתם סופר "וכן דרכו של רוב דיו לכשיזקין יכה מראיתו ויתהפך קצת לאדמדם ונעשית כעין מראה שקוראין בלשון אשכנז "בראון", הרי לנו הדבצע האמיתי הוא אדום אלא שבאשכנז שינו שמו ל"בראון" הנקרא בזמנינו חום, וכן שמעתי מאמאמ"ר מרן בעל הקנה בשם ז"ע שפרה אדומה מה שכתוב בתורה הכוונה שאנו קוראים בזמנינו חום.

וכלל זה חוץ ממה שעל פיו שייך להבין דיני הפרה אדומה הוא נוגע לכמה וכמה גופי תורה והלכה למעשה, ולכן כאן המקום להחזיר לתלמידים שדבר זה יהיה בידם גירסא דיניקותא דלא משתכחא, וה' יהיה בעזרם להנחיל לתשב"ר הבל תשב"ר שאין בו חטא יסודות נאמנים בתוה"ק שעל פיהם יעלו ויגדלו לאילנא רבירבא.

ה"ר שנוכה לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא ולא תצא ח"ו תקלה מתחת ידינו משה בראנדסדארפער

בס"ד, יום א לסדר 'זאת חוקת התורה' כ"ב סיון תשפ"ג לפ"ק לכבוד המחנך הדגול הר"ר שליט"א מנהל ת"ת פעה"ק ירושלים תר"ב ע"ד שאלתך אשר נשאלת על ידי המלמדים שמלמדים לתשב"ר פרשת השבוע 'זאת חוקת התורה': ויקחו אליך פרה אדומה, ושאלוהו התינוקות יניקו וחכימין, ושאלו זה חזרת ונשנית כל שנה על ידי התלמידים, איך יתכן שהקב"ה יצוה על בני ישראל להביא פרה אדומה, והרי מעולם לא שמענו וגם אבותינו לא סיפרו לנו שראו פרה אדומה, וכל הפרות שראינו היו שחורות או שחורות ולבנות, או שהיו חומות, אבל מעולם לא ראינו פרה אדומה, ובדאי שהקב"ה לא יצוה לישראל לקחת פרה אדומה שאינה קיימת במציאות. המלמדים שביבים להם בדרך כלל, שאין הכי נמי שבאמת היתה הפרה אדומה בצבע אדום, וכנראה שבכל פעם שהיו ישראל נצרכים לפרה אדומה נולדה בעדרם פרה אדומה בדרך נס, עכת"ד.

אמנם הנה כל זה אינו דבר פשוט הוא, שהרי אין סומכין על הנס, וכי יעלה על הדעת שהקב"ה יצוה אותנו על דבר שאי אפשר לקיימו בלי נס, אלא ודאי שפרה אדומה היתה נמצאת בדרך הטבע, וכן הם מצויים בזמנינו, אלא בהכרח שמה שהתורה הקדושה קוראה אותה 'אדום' אין זה רק אותו האדום שאנו רגילים בזמנינו [דהתורה קוראת גם לצבע שאנו קוראים בזמנינו 'חום' בשם 'אדום'].

ואם תאמר, והרי פרה אדומה היתה דבר נדיר ואם נאמר שהיה צבעה חום הרי פרות מצאנו שהן חומות, ולמה היו דמיה יקרים. אולם באמת שמה שהיו דמיה יקרים הוא לסיבה אחרת, וכמו שאמרנו בגמ' (עבודה זרה כד ע"א) אמאי דמיה [של פרה אדומה] יקרין, הואיל ושתי שערות פוסלות בה. מבואר להדיא דמה ששתי שערות פוסלות בה זה הוא הגורם למה שדמיה יקרים, ולא הצבע הנדיר שלה. ועתה יאמרו המלמדים לתלמידיהם, שבדורות האחרונים ישנה טעות גדולה ביסודי השמות הנכונים של הצבעים כפי שקראו להם הקדמונים, דבאמת יסודי הצבעים היו חמשה צבעים שהם האבות: שחור, לבן, כחול, אדום, ירוק (הכולל צהוב וירוק) ושמותיהם והגדרותיהם ברורים, והם נתחלקו לגוונים אחרים על ידי ערבוב הצבעים זה בזה, בדורות האחרונים נתנו שמות לצבעים המערובבים, וכך יצא שרק לצבע האדום הבהיר קראו אדום ואילו לאדום העמוק יותר קראו חום. וזו היא סיבת התמיהה של התשב"ר כי הם רגילים לקרות לצבע זה חום ולצבע זה אדום, אף שלאמיתו של דבר מה שהגדירו הקדמונים אדום אין זה בדיוק אותו אדום שקוראים אותו כן בזמנינו, היינו כי הם חושבים שמה שאמרה תורה פרה אדומה הכוונה שהיא אדומה בצבע אדום הבהיר שאנחנו קוראים לו בזמנינו אדום אבל לאמיתו של דבר כוונת התורה היא לצבע שאנו קוראים בזמנינו חום.

ובזה נביא כמה הוכחות לזה מש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים. בגמ' בכורות (ו ע"א ד"ה) חמור אדום שילדה מין חמור כתב רש"י שם קמ"ל סתם סוסים אדומים הן. ובזכריה (א) אמר הנביא שראה במחזה סוסים אדומים, וכי יש סוסים בצבע אדום, והלא כל הסוסים שאנו רואים הם בצבע חום או שחור לבן, ובהכרח שהכוונה לאדום אחר. כמו כן ישנם עוד כמה מקומות שיש משם ראיות מפורשות שהכוונה היא לצבע שאנו קוראים לו בזמנינו

הפקדון: "ואנחותו" 105646-33-053

איגוד הרבנים
תלמידי היכל הוראה
בארה"ק העונים
לשואלים דבר ה'
זו הלכה

יחשלים	חפיה
בית שמש	קרית ספר
ביתר	כתמיאל
בני ברק	טבריה
טל סטון	צפת
אשדוד	אור הגנוז
עוד	נוף הגליל
תעננה	

זמני קבלת קהל במרכז "היכל הוראה" בירושלים רח' זוננפלד 3 טל' 02-5322775

מוצש"ק מוצאי שעה י"ט מחצית שעה אחרי זמן ר"ת למשך שעה	שבת ויו"ט משעה קודם השקיעה עד רבע שעה קודם השקיעה	ערש"ק וערב י"ט לפנה"צ 11:00 עד 1:00	א-ה מהשעה 10:00 לפנה"צ עד 9:00 בערב רצוף
--	---	--	--

ע"פ תקנת רבינו מרן ה"קנה בשם" ז"ע שאלות דחופות או שאינה סובלת דחי, בכל עת וזמן בימים ובלילות.

בית בנו הרומ"ץ
הרה"ג שמעון עוזר בראנדסדארפער שליט"א כמה דקות מהיכל רחוב רבינו גרשום 5 [כניסה א' קומה 2] ים-פול 0527155774

בית מוריני הגאב"ר שליט"א
מעל בנין היכל הוראה
טל' 052-5370033 פול 053-3111459

לקבלת הגליון במייל 5322775@GMAIL.COM